

IZMAKSU UN IEGUVUMU ANALĪZES SAGATAVOŠANAS METODIKA

Darbības programmas «Izaugsme un nodarbinātība» specifiskā atbalsta mērķa

3.3.1. «Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām» un

5.6.2. «Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām»

projektiem

SATURS

Izmantotie saīsinājumi	3
IIA izstrādes procesā izmantojamie dokumenti	4
IIA metodikas mērķis	5
IIA veikšanas pamatprincipi	6
1. IIA izstrādes uzdevumi	7
1.1. Projekta identifikācija un projekta ieviešanas alternatīvas	9
1.2. Finanšu analīze	14
1.3. Sociālekonomiskā analīze	16
1.4. Risku un jutīguma analīze	21
2. IIA izstrādes forma un tās saturs	29
2.1. 1.grupa – darba lapas	32
2.2. 2.grupa - aprēķinu, rezultātu un kontroles lapas	37
2.3. 3.grupa - PIV lapas	39
3. IIA ziņojums	41

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

- AL – aprēķinu lapa
- B/C – ieguvumu un izmaksu attiecība
- DL – darba lapa
- DP – darbības programma
- ES – Eiropas Savienība
- ENPV – ekonomiskā neto pašreizējā vērtība
- ERR – ekonomiskā ienesīguma norma
- FNPV_c – finansiālais investīciju neto tagadnes ienesīgums
- FNPV_k – finansiālais kapitāla neto tagadnes ienesīgums
- FRR_c – finanšu iekšējā investīciju peļņas norma
- FRR_k – finanšu iekšējā kapitāla peļņas norma
- IIA – izmaksu un ieguvumu analīze
- IIN – iedzīvotāju ienākumu nodoklis
- IKP – iekšzemes kopprodukts
- MK – Ministru kabinets
- MK noteikumi Nr.593 – Ministru kabineta 2015.gada 13.oktobra noteikumi Nr.593 «Darbības programmas «Izaugsme un nodarbinātība» 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa «Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām» īstenošanas noteikumi»
- MK noteikumi Nr.645 – Ministru kabineta 2015.gada 10.novembra noteikumi Nr.645 «Darbības programmas «Izaugsme un nodarbinātība» 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa «Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām» īstenošanas noteikumi»
- MS – *Microsoft*
- RL – rezultātu lapa
- PIV – projekta iesnieguma veidlapa
- PVN – pievienotās vērtības nodoklis
- SAM 3.3.1. – specifiskais atbalsta mērķis «Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām»
- SAM 5.6.2. – specifiskais atbalsta mērķis «Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām»

IJA IZSTRĀDES PROCESĀ IZMANTOJAMIE DOKUMENTI

- ✓ Ministru kabineta 2014.gada 16.decembra noteikumi Nr.784 "Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.–2020.gada plānošanas periodā".

Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=271368>

- ✓ Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020.

Pieejams: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/cba_guide.pdf

SAM 3.3.1.

- ✓ Ministru kabineta 2015.gada 13.oktobra noteikumi Nr.593 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām" īstenošanas noteikumi".

Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/277959>

SAM 5.6.2.

- ✓ Ministru kabineta 2015.gada 10.novembra noteikumi Nr.645 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.6.2. specifiskā atbalsta mērķa "Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām" īstenošanas noteikumi".

Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/278254>

IIA METODIKAS MĒRĶIS

IIA metodikas mērķis ir atvieglot SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. projektu iesniedzējiem IIA sagatavošanu un PIV aizpildīšanu.

IIA veikšanai ir izveidots automatizēts matemātiskais modelis *Microsoft Excel* formātā, kurā, ievadot projekta finanšu informāciju, var iegūt:

- prognozi par projekta dzīvotspēju un tā lietderīgumu;
- rezultātu datu kopu, kuru var izmantot [PIV](#) 4. pielikuma «Projekta izmaksu efektivitātes novērtēšana» aizpildīšanai.

IIA VEIKŠANAS PAMATPRINCIPI

IIA sastāv no analīzes sadaļas un ziņojuma sadaļas (brīvā formā (43.slaidis))

Analīzes sadaļai ir četras galvenās daļas:

- Projekta ieviešanas alternatīvu analīze;
- Finanšu analīze;
- Sociālekonomiskā (ekonomiskā) analīze;
- Riska un jutīguma analīze.

IIA jāveic, sagatavojot projekta iesniegumu.

IIA ļauj projekta iesniedzējam pilnīgāk un objektīvāk izvērtēt projekta īstenošanas iespējas, nepieciešamo finansējumu un iespējamās projekta rezultātus, tādējādi palīdzot efektīvāk plānot projekta budžetu un pamatot projekta nepieciešamību.

IIA galvenokārt tiek apskatīti divi izmaksu un ieguvumu veidi:

- Finansiālās izmaksas un ieguvumi – projekta dzīves ciklā plānotās investīciju un darbības izmaksas, kā arī paredzamie ieņēmumi;
- Ekonomiskās izmaksas un ieguvumi – projekta dzīves ciklā plānotās izmaksas un ieguvumu gan tiešajiem, gan netiešajiem projekta labuma saņēmējiem, tai skaitā sabiedrībai kopumā.

IIA veic atbilstoši MK noteikumiem Nr.593 un MK noteikumiem Nr.645, ievērojot, ka projekta ekonomiskā ienesīguma norma ir lielāka par sociālā diskonta likmi (pieci procenti) un projekta ekonomiskā neto pašreizējā vērtība ir lielāka par nulli. IIA ietvaros **obligāti jāveic finanšu analīzi un ekonomisko analīzi**. Riska novērtējuma un jutīguma analīze nav obligāta.

1.IIA IZSTRĀDES UZDEVUMI

IIA DEFINĪCIJA UN MĒRĶI

Definīcija

IIA ir publiskā sektora investīciju projektu analīzes metode, kur projekta izmaksas un ieguvumi tiek aprēķināti naudas izteiksmē fiksētā laika periodā un tiek salīdzināta ieguvumu un izmaksu diskontētās naudas plūsma.

Mērķi:

- Labākās iespējamās alternatīvas izvēle;
- Izmaksu un finanšu resursu apzināšana projekta īstenošanai;
- Projekta ietekme uz īstenošanas teritoriju un mērķa grupām (ekonomiskie ieguvumi un izmaksas);
- Projekta jutīgums un riski, to finansiālā un ekonomiskā ietekme.

IIA pamatprincipi:

- Projektiem, kam jāizstrādā IIA, jābūt ar pozitīvu ekonomisko atdevi un jāveicina ES reģionālās politikas mērķu sasniegšanu;
- Projektiem ir jānodrošina finanšu ilgtspēja (projekta finansiālā noturība) pēc ES līdzfinansējuma saņemšanas;
- Projektiem ir jāpamato ES līdzfinansējuma nepieciešamība;
- Jāaprēķina projekta investīciju finansiālais ienesīgums un kapitāla finansiālais ienesīgums;
- IIA izmantojamā projekta alternatīvu finanšu analīzes veikšanas metode ir papildus izmaksu metode (incremental method), kas salīdzina dažādu projekta ieviešanas alternatīvu naudas plūsmas;
- Projekta finanšu un ekonomiskajā analīzē izmanto diskontētās naudas plūsmas metodi.

1.1.

PROJEKTA IDENTIFIKĀCIJA UN PROJEKTA IEVIEŠANAS ALTERNATĪVAS

PROJEKTA IEVIEŠANAS ALTERNATĪVU ANALĪZE

Projekta ieviešanas alternatīvu analīze nepieciešama, lai izvēlētos optimālāko un efektīvāko plānotā projekta, kas paredz identificētās vajadzības vai problēmas risināšanu, ieviešanas scenāriju.

Šis IIA posms sastāv no trim soļiem:

PROJEKTA IDENTIFIKĀCIJA UN PROJEKTA IEVIEŠANAS ALTERNATĪVAS

PROBLĒMA ir šķērslis, kas neļauj sasniegt vēlamu situāciju/rezultātu; neatbilstība starp lietu pašreizējo un vēlamu stāvokli. Izvērtējot esošo situāciju un svarīgākās attīstības tendences saistībā ar konkrēto projekta ieceri, identificē konkrētas problēmas. Problēmas identificē, organizējot projektu darba grupu sanāksmes. Svarīgi, ka tiek iesaistīti visi pārvalžu, domes nodaļu vadītāji. Problēmas identificēšana, definēšana un paskaidrošana ietver: problēmas konstatēšanu, ietekmējošo apstākļu noskaidrošanu, iespējamo grūtību noteikšanu, problēmas galveno jautājumu noteikšanu, problēmas analizēšanu, apkopojot faktus un informāciju par iespējamo problēmu cēloņiem.

Jāņem vērā:

- Pamatojama mērķa grupas problēmsituācija, nevis pašvaldības problēmsituācija, ja vien tās darbinieki nav projekta mērķa grupa;
- Ieteicams problēmas aktualitātes pamatojumu sākt ar vispārīgu situācijas aprakstu Latvijā, tālāk aprakstīt situāciju reģionā, līdz nonākam līdz padziļinātai analīzei pašvaldībā;
- Problēmas apraksts faktiski ir vienīgā vieta projekta iesniegumā, kurā iespējams pārliecināt vērtētājus par projekta nozīmīgumu;
- Nepieciešams izvēlēties problēmu, kuras atrisināšana iespējama projekta ietvaros un tam būs pieejami nepieciešamie resursi - laiks, cilvēkresursi, finanses;
- Izmantojiet statistiku, var atsaukties uz pētījumiem un sniegt informāciju par to, kas līdz šim darīts šajā problēmsituācijā.

PROJEKTA MĒRĶU DEFINĒŠANA

Mērķis izriet no definētās problēmas. Definējot projekta mērķus, jāievēro:

- Mērķim ir jābūt atbilstošiem MK noteikumiem Nr.593 un MK noteikumiem Nr.645;
- Mērķim jābūt – īsam, konkrētam un problēmai atbilstošam;
- Projekta vispārīgajam ilgtermiņa mērķim jāatspoguļo to, **KĀ** projekta iesniedzējs vēlas ietekmēt sabiedrību, tās daļu (sociālekonomiskie ieguvumi);
- Projekta tiešais mērķis parāda to, **KO** tieši projekta iesniedzējs ir iecerējis sasniegt konkrētajā projektā;
- Formulējot mērķus, izmantojiet atslēgas vārdus (*sekmēt, rosināt, veicināt, uzlabot, ietekmēt...*).

PROJEKTA UZDEVUMI

- Projekta uzdevumi nosaka, kas konkrēti tiks paveikts projekta ietvaros, lai tuvinātos izvirzītajam mērķim;
- Projekta uzdevumiem jābūt konkrētiem; ar precīzi formulētu paredzamo galarezultātu; izpildāmiem konkrētā laikposmā;
- Uzdevumi pierāda, ka jums ir pilnīgi skaidrs, ko jūs gribat panākt, un ka jums ir kritēriji, pēc kuriem novērtēt rezultātus;
- Tieši no projekta uzdevumu formulējuma atkarīga finansētāja izpratne par jūsu projekta saturu un apjomu;
- Uzdevumu formulējumā ieteicams lietot konkrētus kvantitatīvus un kvalitatīvus lielumus.

PROJEKTA LOĢISKĀS PLĀNOŠANAS METODE

Loģiskās plānošanas matrica atbild uz šādiem jautājumiem:

- Kādus mērķus projektā paredzēts sasniegt?
- Kādā veidā plānots sasniegt rezultātus?
- Kādi riska faktori var ietekmēt projekta mērķa sasniegšanu?
- Kā varēs novērtēt projekta gaitā sasniegtos mērķus?
- Kādi informācijas avoti nepieciešami projekta izvērtēšanai?
- Kādi resursi (cilvēkresursi, finanses, materiāltehniskais nodrošinājums) nepieciešami projekta ieviešanai?
- Jānorāda objektīvi pārbaudāmi indikatori, kas ir izmērāmi rādītāji un kas atspoguļo to, vai projekta mērķi ir sasniegti ikvienā projekta pakāpē un, vai tie ir sasniegti noteiktajā laikā.

1.2.

FINANŠU ANALĪZE

FINANŠU ANALĪZE

Finanšu analīze sastāv no četriem soļiem, kuru mērķis ir izvērtēt, vai pieejamie finanšu resursi būs pietiekami, lai segtu projekta izmaksas tā ieviešanas un uzturēšanas fāzēs:

1. Metodes un pieņēmumu definēšana finanšu analīzes veikšanai un plānotās naudas plūsmas sastādīšana;
2. Projektu finanšu darbības rādītāju aprēķināšana;
3. Projekta finansējuma deficīta likmes aprēķināšana;
4. Projekta finansiālā noturīguma analīze.

Finanšu analīzes mērķis ir noteikt projekta finansiālo ienesīgumu, ja tāds ir paredzams, projekta finansēšanas iespējas, kā arī ES līdzfinansējuma apjomu.

Galvenie rādītāji:

FNPVc	<0	Ja rādītāja vērtība ir nulle, projekta ieņēmumu tagadnes vērtība ir vienāda ar projekta izmaksu tagadnes vērtību un tīrie ieņēmumi sedz investīcijas izmaksas. Parasti ES fondu projektiem šis rādītājs ir negatīvs, ja tas ir pozitīvs, tam iespējams nav nepieciešams ES līdzfinansējums vai nepieciešams mazākā apmērā.
FRRc	<finansiālā diskonta likme (4%)	Rādītājs parāda projekta ieņēmumu iespējamību segt investīcijas un darbības izmaksas, aprēķinot investīciju ienesīguma likmi (procentuālā izteiksmē). Ja FRRc ir lielāks par aprēķinos izmantoto diskonta likmi, tad projektam ir pietiekami ieņēmumi, lai segtu investīcijas un darbības izmaksas, un iespējams, ES līdzfinansējums nav nepieciešams vai nepieciešams mazākā apmērā. Otrs gadījums, kad FRRc var būt lielāks par aprēķinos izmantoto diskonta likmi, ir, kad projekta nediskontēto un diskontēto naudas plūsmu summa ir negatīva. Gadījumos, kad nediskontēto un diskontēto naudas plūsmu summa ir nulle (vai tuvu nullei, t.i. izmaksas tiek nasegtas ar ieņēmumiem), FRRc ir mazāks par aprēķinos izmantoto diskonta likmi.
FNPVk	>0	Rādītājs ir nulle vai lielāks par nulli ieņēmumus gūstošiem projektiem, un tas nozīmē ka projekta iesniedzēja paša finansējums ir ieņēmumus nesošs un spēj segt darbības izmaksas.
FRRk	>finansiālā diskonta likme (4%)	Norāda uz projekta ieguldījumu finansiālo ienesīgumu

1.3.

SOCIĀLEKONOMISKĀ ANALĪZE

SOCIĀLEKONOMISKĀ ANALĪZE

Kopumā sociālekonomisko analīzi var iedalīt trīs soļos:

1. Finanšu aprēķinu fiskālās korekcijas (PVN no investīciju izmaksām bez darbaspēka izmaksām, IIN no darba spēka izmaksām);
2. Ārējo faktoru (netiešo ekonomisko ieguvumu un izmaksu) novērtēšana un iekļaušana aprēķinos (ERR);
3. Projekta kopējās ekonomiskās atdeves novērtēšana (ENPV, ERR, B/C).

Galvenie rādītāji:

ENPV	>0	Projektam ir jābūt pozitīvai pašreizējai vērtībai.
ERR	>sociālā diskonta likme (5%)	Ja ERR ir lielāka par sociālo diskonta likmi, tad projekts ir ekonomiski izdevīgs sabiedrībai.
B/C	>1	Ja rādītājs ir lielāks par 1, tad projekta laikā radītie ieņēmumi un ieguvumi (finansiālie un sociālekonomiskie) pārsniedz izmaksas un zaudējumus (finansiālos un sociālekonomiskos).

SOCIĀLEKONOMISKĀ ANALĪZE - IEGUVUMI

Tabulā ir minēti piemēri sociālekonomiskajiem ieguvumiem.

Sociālekonomiskie ieguvumi (ietekmes rādītāji) ir **jāizsaka naudas izteiksmē**, lai varētu tos iekļaut IIA!

Ieguvumi	Apraksts	Ietekmes rādītājs
Ieguvumi no IIN	Attīstot inženierinfrastruktūru, satiksmes, komerciālo infrastruktūru attiecīgajās teritorijās, tām un to blakusteritorijām tiek piesaistīti iedzīvotāji uzlabotās dzīvojamās vides dēļ.	IIN apjoma palielināšanās pašvaldības budžetā, iedzīvotāju skaita pieaugums teritorijā.
Ieguvumi no uzņēmējdarbības aktivitātes pieauguma	Attīstot inženierinfrastruktūru, nekustamo īpašumu, satiksmes infrastruktūru, attiecīgajās teritorijās un blakus teritorijās, tiek palielināta uzņēmējdarbības aktivitāte. Uzņēmējdarbības aktivitātes pieaugums mikroekonomikas līmenī nodrošina lielāku ienākumu apjomu uzņēmējdarbībā iesaistītajiem iedzīvotājiem. Makroekonomikas līmenī tiek veicināts IKP pieaugums un nodarbinātības līmenis.	Uzņēmumu ienākuma nodokļa apjoma palielināšanās Valsts budžetā, uzņēmumu skaita pieaugums reģionā, nodarbinātības līmeņa palielinājums, teritorijas platība, kas tiek izmantota saimnieciskajā darbībā.
Nekustamā īpašuma vērtības pieauguma ieguvums	Attīstot uzņēmējdarbības teritorijas (SAM 3.3.1.) vai degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.) un tajās esošo infrastruktūru, palielinās attiecīgajai teritorijai blakusteritorijās esošo projekta iesniedzējam piederošo nekustamo īpašumu vērtība.	Projekta iesniedzēja nekustamā īpašuma vērtības pieaugums, blakusteritorijās esošā nekustamā īpašuma vērtības pieaugums, darījumu skaits ar nekustamajiem īpašumiem.
Ieguvumi no investoru piesaistes	Attīstot uzņēmējdarbības teritorijas (SAM 3.3.1.) vai degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.) , tiek palielināta iespēja piesaistīt potenciālos uzņēmējdarbības investorus attiecīgajā teritorijā un blakusteritorijās.	Investīciju apjoma pieaugums, uzņēmējdarbības jomu pieaugums.
Ieguvumi no papildu tūrisma pakalpojumu un preču attīstības	Satiksmes infrastruktūras izveide vai uzlabošana piesaista papildu tūristu plūsmu, līdz ar to reģionā palielinās ekonomiskā aktivitāte tūrisma jomā un ieņēmumi no papildu tūrisma pakalpojumiem un precēm. Tūrisma jomas attīstība nodrošina vairāk darba vietu šajā jomā strādājošiem.	Jaunu tūrisma preču, pakalpojumu un uzņēmumu skaita pieaugums, tūrisma jomas apjoma pieaugums, tūristu skaita pieaugums.

SOCIĀLEKONOMISKĀ ANALĪZE – IEGUVUMI (TURPINĀJUMS)

ieguvumi	Apraksts	Ietekmes rādītājs
ieguvumi no vides piesārņojuma mazināšanās	Attīstot inženierinfrastruktūru un iekārtojot degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.), mazinās vides piesārņojums attiecīgajās teritorijās (ūdens, augsne), kā arī tiek nodrošināta vides kvalitātes līmeņa uzturēšana nākotnē.	Vides piesārņojuma mazināšanās, vides uzturēšanas izmaksu samazinājums.
ieguvumi no jaunu darba vietu nodrošināšanas	Attīstot uzņēmējdarbības teritorijas (SAM 3.3.1.) vai degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.) , tiek nodrošinātas jaunas darba vietas dažādās jomās, samazinās bezdarba līmenis reģionā.	Izmaiņas nodarbinātības līmenī dažādās jomās.
Drošības līmeņa pieaugums, negadījumu un pārkāpumu skaita samazināšanās teritorijā	Attīstot uzņēmējdarbības teritorijas (SAM 3.3.1.) vai degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.) , tiek uzlabots drošības līmenis tajā, teritorija tiek uzraudzīta, līdz ar to mazinās negadījumu un pārkāpumu skaits un iespējamība attiecīgajā teritorijā.	Konstatēto pārkāpumu un negadījumu skaita mazināšanās attiecīgajā teritorijā.
ieguvumi no satiksmes dalībnieku patērētā laika satiksmē samazināšanās	Uzlabojot esošo vai izveidojot jaunu satiksmes infrastruktūru, tiek uzlabota satiksmes plūsma (satiksmes dalībnieki var braukt ar maksimālo pieļaujamo ātrumu, netiek traucēta transporta gaita, rodas jaunas satiksmes plūsmas), līdz ar to samazinās satiksmē pavadītais laiks.	Vidējais satiksmē pavadītais laiks dažādu maršrutu veikšanai.
ieguvumi no konkurences pieauguma	Attīstot uzņēmējdarbības teritorijas (SAM 3.3.1.) vai degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.) un pieaugot uzņēmējdarbības aktivitātei, tiek veicināta uzņēmējdarbības konkurence attiecīgajā teritorijā un blakusteritorijās esošo uzņēmumu vidū. Līdz ar to tiek palielināta preču un pakalpojumu kvalitāte.	Uzņēmējdarbības jomu pieaugums, jauno produktu klāsta pieaugums, uzņēmumu darbības efektivitātes pieaugums.
ieguvumi no atjaunotajām ēkām, no vēsturisko ēku atjaunošanas/ saglabāšanas	Attīstot uzņēmējdarbības teritorijas (SAM 3.3.1.) vai degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.) , tiek atjaunotas ēkas, kā arī palielinās blakusteritorijās esošo atjaunoto ēku skaits. Tas veicina iedzīvotāju apmierinātību ar dzīvojamo vidi, uzlabo pilsētas/novada tēlu, kā arī paaugstina nekustamā īpašuma vērtību. Attīstot degradētās teritorijas, iespējams atjaunot un saglabāt vēsturiskās ēkas, līdz ar to tiek saglabātas arhitektūras vērtības.	Atjaunoto ēku skaita pieaugums teritorijā, graustu skaita samazinājums teritorijā, nekustamā īpašuma vērtības pieaugums teritorijā, apbūves intensitāte teritorijā, darījumu skaits ar nekustamajiem īpašumiem.
ieguvumi no inženierinfrastruktūras attīstības	Attīstot inženierinfrastruktūru, attiecīgajā teritorijā un tās blakusteritorijām tiek nodrošināti vairāki un kvalitatīvāki pakalpojumi (elektroapgāde, ūdensapgāde u.c.).	Ar sabiedriskajiem pakalpojumiem nodrošināto skaita pieaugums.
ieguvumi no papildus pakalpojumu sniegšanas	Uzņēmējdarbības teritorijas (SAM 3.3.1.) vai degradētās teritorijas (SAM 5.6.2.) attīstība palielina teritorijā un blakusteritorijā esošo papildus preču un pakalpojumu pieprasījumu un ieņēmumus uzņēmumiem, kas tos nodrošina. Papildus ienākumi tiek nodrošināti uzņēmumiem, kas sniedz atbalsta funkcijas teritorijās izveidotajai infrastruktūras un iestāžu darbībai.	Uzņēmumu, kas nodrošina papildus preces un pakalpojumus, skaita pieaugums, to ieņēmumu apjoma un darbinieku skaita pieaugums.

SOCIĀLEKONOMISKĀ ANALĪZE - ZAUDĒJUMI

Tabulā ir minēti piemēri sociālekonomiskajiem zaudējumiem.

Rādītājs	Apraksts	Ietekmes rādītājs
Izmaksas projekta ieviešanas laikā	Projekta ieviešanas laikā iedzīvotājiem rodas izmaksas, kas saistītas ar ierobežotu piekļuvi objektiem, traucējumiem satiksmes plūsmā un ilgāku laiku, kas pavadītas satiksmē.	Atsevišķu uzņēmumu darbības rādītāju kritums projekta ieviešanas laikā, satiksmē pavadītā laika pieaugums.
Trokšņu līmeņa palielināšanās	Papildu satiksmes plūsma un pasākumu norise ietekmē trokšņu līmeņa paaugstināšanos teritorijā. Līdz ar trokšņu līmeņa pieaugumu samazinās arī iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvojamo vidi.	Trokšņu līmenis attiecīgajā teritorijā vai reģionā.
Vides piesārņojuma palielināšanās	Satiksmes plūsmas un uzņēmējdarbības pieaugums palielina vides piesārņojuma līmeni no transporta līdzekļiem, sadzīves un rūpnieciskajiem atkritumiem. Līdz ar vides piesārņojumu samazinās arī iedzīvotāju apmierinātība ar dzīvojamo vidi.	Vides piesārņojuma līmenis, vides piesārņojuma novēršanas izmaksas.

1.4.

RISKU UN JUTĪGUMA ANALĪZE

RISKU UN JUTĪGUMA ANALĪZE (**NAV OBLIGĀTA**)

Jutīguma un risku analīzes posms ietver šādus soļus:

1. Jutīguma analīze;
2. Risku analīze.

Jutīguma analīze

Lai veiktu projekta stabilitātes izpēti un noskaidrotu projekta sasniedzamo rezultātu atkarību (jutīgumu) no ietekmējošo parametru svārstībām un to iespējamām izmaiņām, tiek izmantota jutīguma analīze. Tās mērķis ir noteikt projekta kritiskos mainīgos.

Jutīguma analīzes posms ietver šādus soļus:

- Mainīgo identifikācija;
- Savstarpēji saistīto mainīgo izslēgšana;
- Elastīguma analīze;
- Kritisko mainīgo izvēle;
- Scenāriju analīze.

JUTĪGUMA ANALĪZE - MAINĪGO IDENTIFIKĀCIJA

Šajā IIA jutīguma analīzes solī jāidentificē visi svarīgākie mainīgie lielumi un pieņēmumi, kas var ietekmēt projekta sasniedzamos rezultātus, sagrupējot tos atbilstošās klasifikācijas kategorijās.

Mainīgo kategorija	Mainīgo piemēri
Projekta parametri	Diskonta likme, projekta dzīves cikls.
Cenu dinamika	Cenu indeksi (patēriņa cenu indekss, IKP deflators, kopējā pamatkapitāla veidošanas deflators), cenu indeksu pieaugums, izmaiņas preču un pakalpojumu cenās.
Pieprasījuma dati	Iedzīvotāju skaits apkārtnē, demogrāfiskā pieauguma likme, satiksmes intensitāte, mašīnu skaits, pasažieru plūsma, gājēju plūsma.
Investīciju izmaksas	Celtniecības ilgums (termiņu nokavēšana), darba ražīgums, stundas produktivitāte, darba algas pieaugums, transporta izmaksas, celtniecības materiālu cenas.
Ekspluatācijas cenas	Izejmateriālu cenas, enerģijas patēriņš, izmantoto materiālu apjoms, energoresursu (elektroenerģijas, gāzes, degvielas) cenas.
Uzturēšanas izmaksu kvantitatīvi parametri	Specifiskais enerģijas, citu preču un pakalpojumu patēriņš, nodarbināto cilvēku skaits.
Grāmatvedības cenas	Tirgus cenu konvertēšanas koeficienti (pielietoti, lai vispārējās tirgus cenas pārvērstu grāmatvedības cenās, kas atspoguļotu preces ekonomiskās izmaksas mikroekonomiskajā līmenī), laika vērtība.
Izmaksu un ieguvumu kvantitatīvi parametri	Izmantojamā platība, pievienotā vērtība vienam ceļa kilometram.

SAVSTARPĒJI SAISTĪTO MAINĪGO IZSLĒGŠANA

Identificējot mainīgos, jāpārbauda un jāizslēdz savstarpēji saistīto mainīgo izmantošana projekta aprēķinos, jo tie izraisa dubultu kalkulāciju un var sagrozīt projekta sasniedzamos rezultātus. Izmantojot projekta pieņēmumos prognozes darba ražīgumam un vispārējam ražīgumam, pēdējais jau iekļauj sevī pirmo mainīgo. Tādēļ jācenšas izmantot pēc iespējas neatkarīgus mainīgos, aprēķinos izslēdzot mazāk nozīmīgu mainīgo.

JUTĪGUMA ANALĪZE – ELASTĪGUMA ANALĪZE

Elastīguma analīzē procentuāli izmaina izvēlētos projekta mainīgos un novēro, kā tādējādi mainās finanšu un ekonomiskās darbības rādītāji.

Jutīgo mainīgo atlase	Mainīgos elastīguma analīzei (elasticity analysis) izvēlas projekta iesniedzējs, pamatojot savu izvēli, ņemot vērā projekta nozares specifiku un attīstības tendences vai veicot kvalitatīvu analīzi, vadoties pēc mainīgo elastības pakāpes, novirzot tālākai analīzei mainīgos ar augstu vai vidēju elastību pārbaudei. Ja pastāv šaubas par mainīgo jutīgumu, var veikt elastīguma analīzi visiem projektā ietvertajiem mainīgajiem.
Jutīguma definēšana	Par jutīgiem uzskata tos mainīgos, kuru izmaiņas visvairāk ietekmē šādus attiecīgā projekta rādītājus: FNPVc; FRRc ;ENPV; ERR; B/C. Robežas jutīguma noteikšanai metodikas ietvaros nav stingri definētas. Katra projekta ietvaros jāizvērtē un jānosaka jutīgie mainīgie atbilstoši projekta specifikai (piemēram, izvēloties pāris jutīgākos, no visiem pārbaudītajiem mainīgajiem).
Jutīguma pārbaude	Procentuāli mainot katra izvēlētajā mainīgā vērtību, katrā mainīgā gadījumā ir attiecīgi jāpārrēķina: finanšu un ekonomiskā naudas plūsma; FNPVc; FRRc; ENPV; ERR; B/C. Lai veiktu elastīguma analīzi var tikt izmantota MS Excel iebūvētā komanda Table zem izvēlnes Data, vai Data izvēlne „What if analysis”. Šo datu tabulu komandu ar vienu mainīgo pielieto, lai varētu analizēt, kā kāda lieluma maiņa var ietekmēt aprēķinu rezultātus.
Jutīguma rezultātu apkopošana	No jauna iegūtās projekta sasniedzamo rezultātu vērtības jāsalīdzina ar to sākotnējām vērtībām, izmaiņas (pozitīvas vai negatīvas) pierakstot kā novirzes. $\Delta_{\text{Rādītāja_novirze}} = (\text{Rādītājs}_{\text{vērtība_pēc_mainīgā_izmaiņām}} / \text{Rādītājs}_{\text{sākotnējā_vērtība}}) - 1$ Elastības analīžu iegūtos rezultātus apkopo tabulā, atlasot un atzīmējot jutīgus mainīgos.
Jutīguma rezultātu attēlošana	Lai vizuāli identificētu izvēlēto mainīgo ietekmi uz projekta sasniedzamiem rezultātiem, jutīguma analīžu rezultātus var attēlot arī grafiski ar izanalizētā projekta rādītāja divdimensiju zīmējumiem vai diagrammu, kurā šī projekta rādītāja vērtību izmaiņu intervāli atkarībā no katra pārbaudītā mainīgā elastības pakāpes, atspoguļoti atsevišķajos dilstošā kartībā sagrupētajos horizontālajos stieņos. Šim nolūkam var tikt izmantota MS Excel iebūvētā komanda Chart (Bar) zem izvēlnes Insert.

JUTĪGUMA ANALĪZE - KRITISKO MAINĪGO IZVĒLE

Šajā IIA jutīguma analīzes solī jānosaka projekta *kritiskie mainīgie*.

Jutīgo mainīgo kritiskuma pārbaude	Ieteicams pārrēķināt projekta naudas plūsmu, izmainot katra jutīgā mainīgā vērtību par 15% no sākotnējās vērtības (pazeminot un paaugstinot). Tad katrā gadījumā apskata: • FRRc; • ENPV; • ERR; • B/C. Izdara secinājumus vai jutīgā mainīgā izmaiņas ir kritiskas projektam, ja: • $FRRc \leq \text{finanšu likme}$; • $ENPV \leq 0$; • $ERR \leq r$ sociālā diskonta likme; • $B/C \leq 1$.
Kritisko mainīgo atlase	Kritiskos mainīgos no jutīgiem mainīgajiem izvēlas norādot izmantoto kritēriju to izvēlei – mainīgie, uz kuru izmaiņām projekta sasniedzamie rezultātu rādītāji ir visjutīgākie, vai kuru izmaiņas var padarīt projektu par nerealizējamu. Katram projektam jānosaka vismaz viens kritiskais mainīgais.
Pārslēgšanās punktu noteikšana	Kritiskiem mainīgajiem jānosaka pārslēgšanās punktus (switching value) – kritiskās mainīgo vērtības, pie kurām ENPV vērtība ir vienāda ar nulli. Lai noteiktu kritisko mainīgo pārslēgšanas punktus var tikt izmantota MS Excel iebūvētā komanda Goal Seek zem izvēlnes Tools.

RISKU ANALĪZE

Risku analīze tiek veikta, lai:

- identificētu būtiskos ar projekta īstenošanu saistītos riskus;
- novērtētu risku iestāšanās sekas;
- definētu risku vadības pasākumus.

Risku analīze ietver:

- kritisko mainīgo iespējamo vērtību varbūtības sadalījuma noteikšanu;
- kritiskā mainīgā paredzamās vērtības noteikšanu;
- ENPV paredzamās vērtības noteikšanu;
- risku pārvaldības pasākumu definēšanu.

RISKU ANALĪZE

Kritisko mainīgo iespējamo vērtību varbūtības sadalījumu nosaka izmantojot:

- Kvantitatīvo pieeju – vēsturisko datu pielietojums, statistisko metožu izmantošana
- Kvalitatīvā pieeju – ekspertu vērtējums

Kritiskā mainīgā vērtību nosaka ar formulu
$$\sum_{i=1}^n a_i p_i$$

- a_i – mainīgā vērtības iespējamo izmaiņu lielums (procentos vai mainīgā absolūtā vērtība);
- p_i – atbilstošo mainīgā vērtības iespējamo izmaiņu iestāšanās varbūtība.

	Mainīgā izmaiņas	Varbūtības pakāpe
Kritiskais mainīgais	-15%	5%
	0%	70%
	15%	25%

	Mainīgā izmaiņas	Varbūtības pakāpe	Mainīgā paredzamā vērtība
Kritiskais mainīgais	-15%	5%	+3,00%
	0%	70%	
	+15%	25%	

RISKU ANALĪZE

Nākamais solis ir ENPV paredzamās vērtības noteikšana – tajā ENPV vērtība ir jānosaka pie aprēķinātās kritiskā mainīgā paredzamās vērtības

	Mainīgā izmaiņas	Varbūtības pakāpe	Mainīgā paredzamā vērtība	
Kritiskais mainīgais	-15%	5%	+3,00%	ENPV paredzamā vērtība
	0%	70%		
	+15%	25%		

Risku pārvaldības pasākumu definēšana

Jāraksturo risku pārvaldības pasākumi, ko plānots veikt projekta ietvaros, lai novērstu risku iestāšanos vai mazinātu to ietekmi.

2.IIA IZSTRĀDES FORMA UN TĀS SATURS

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

IIA forma sastāv no **19** MS Excel izklājlappām.

No kurām:

- 1 (viena) lapa ir titullapa ar informatīvu saturu;
- 7 (septiņas) darba lapas – tās nepieciešams aizpildīt!
- 3 (trīs) aprēķinu lapas – tajās rezultāti ģenerējas no iepriekš darba lapās ievadītajiem datiem;
- 3 (trīs) rezultātu lapas – tajās tiek atspoguļoti galvenie rezultāti;
- 4 (četras) lapas satur informāciju, kuru nepieciešams kopēt uz projekta iesniegumu;
- 1 (viena) informatīva lapa (kritēriju, MK noteikumu ierobežojumu izpilde).

Jāņem vērā, ka šūnas, kuras nav nepieciešamas projekta informācijas ievadīšanai, ir aizsargātas, un rediģēt tās nav iespējams!

Aizpildot formas, īpaši jāpievērš uzmanību apzīmējumiem!
Lauku apzīmējumi ir vienādi visās lapās!

Apzīmējumi:

Dati jāievada projekta iesniedzējam

Dati tiek aprēķināti automātiski

TITULLAPA

1.1. lauks – ierakstiet projekta iesniedzēju

1.2. lauks - ierakstiet projekta nosaukumu

1.3. lauks – izvēlieties SAM, kura ietvaros tiek gatavots projekts

1.4. lauks – norādiet **precīzu** dotācijas īpatsvaru, saskaņā ar informāciju, kas pieejama norādītajā saitē!

1.6. lauks – norādiet projekta iesniegšanas datumu, mēnesi un gadu

1.7. lauks – izvēlieties un norādiet atbilstošo nozari

1.8. lauks – tiks norādīts automātiski pēc 1.7.lauka aizpildīšanas

3.daļā ir atspoguļots, kuras darba lapas ir nepieciešams aizpildīt ieņēmumus gūstošam projektam un, kuras ieņēmumus negūstošam projektam

1.Dati par projektu

1.1. Projekta iesniedzējs:	LŪDZU IZVĒLIETIES!		
1.2. Projekta nosaukums:	Aizpilda projekta iesniedzējs		
1.3. Specifiskais atbalsta mērķis:	SAM 5.6.2.		
1.4. Valsts budžeta dotāciju īpatsvars (%):	25% http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/kohez/2014_2020/?doc=18833		
1.5. Projekta veids *tiek atspoguļots pēc 2.dl. un 3. dl aizpildīšanas*:	IEŅĒMUMUS GŪSTOŠS		
1.6. Projekta iesniegšanas gads	2016	izvēlieties mēnesi	norādiet datumu
1.7. Nozare:	Uzņēmējdarbības infrastruktūra		
1.8. Pārskata periods (gadi):	15		

2. Informācija par aprēķinu procesu

Aprēķinos izmanto papildus izmaksu metode

- 1) Projekta (papildus) ieņēmumi = AR projektu ieņēmumi - BEZ projekta ieņēmumi
- 2) Projekta (papildus) izmaksas (-) vai ietaupītās izmaksas (-) = AR projektu izmaksas - BEZ projekta izmaksas
- 3) Investīcijas = AR projektu investīcijas

Projekta pārskata periods (gadi)

Projekta pārskata periods ir jāizvēlas atkarībā no projekta darbības piemērojamajai nozarei vai apakšnozarei. Ja projekts pārstāv vairākas darbības nozares, jāizvēlas tās nozares pārskata periods, kurš ir garāks. Projekta atlikuši vērtība ir jānorāda pēdējā projekta pārskata perioda gadā.

Komisijas deleģētā regula (ES) Nr. 480/2014, I Pielikums

3. Izmaksu un ieguvumu analīzes saturs

Nosaukums	Ieņēmumus gūstošs projekts	Ieņēmumus negūstošs projekts
Derbe lapas (DL)		
1.1 un 1.2. Budžets - pašvaldība / komersants		
2. Investīciju naudas plūsmas aprēķins bez projekta		
3. Investīciju naudas plūsmas aprēķins ar projektu		
4. Finansālā līgspēja		
5. Sociālekonomiskās analīzes ieguvumi un zaudējumi		
6. Jūtīguma analīze investīciju naudas plūsmai		
7. Jūtīguma analīze sociālekonomiskajai analīzei		
Aprēķinu lapas (AL)		
8. AL budžets kopā		
9. Alternatīvu analīze		
10. Sociālekonomiskās analīzes aprēķins		
Rezultātu lapas (RL)		
11. Kapitāla naudas plūsma		
12. Investīciju naudas plūsma		
13. Sociālekonomiskā analīze		
Kontroles lapas		
14. Kontroles lapa		
Projekta iesnieguma veidlapas tabulas (PIV)		
15. PIV 2. Pielikums		
16. PIV 3. Pielikums		
17. PIV 4. Pielikums: I. Finanšu analīze		
18. PIV 4. Pielikums: II. Ekonomiskā analīze		

Apzīmējumi:

	Norāde uz lapām, kurās ir jāpilda dati
	Dati jāievada projekta iesniedzējam
	Dati tiek aprēķināti automātiski

Paskaidrojums
Aizpilda projekta iesniedzējs, rediģējamas šūnas
Tiek veikti aprēķini ar jau savdītām formulām, projekta iesniedzēju datus neievada
Galvenie rezultātu dati no aprēķinu lapām, formulas visu sarēķina, projekta iesniedzēju datus neievada
Tiek kontrolēti kritēriju izpilde. Informatīva lapa finansējuma saņēmējam
Kopējamas PIV formā

2.1.

1.grupa – darba lapas

DL 1.1. un 1.2. BUDŽETS

DL 1.1. aizpilda par tām projekta darbībām, kas saistītas ar MK noteikumu **19.1. un 19.2.** apakšpunktu

DARBA LAPA Nr.1.1																									
BUDŽETS (+)																									
Nr.	Izmaksu pozīcijas nosaukums	Maksimālā ERAP atbalsta likme (%)	Kopējā summa		Izmaksu kopā		ERAP finansējums, EUR	LĒZ PROJEKTA IZMĒGŠANAI				Ierakstiet gadu!		IIVALUE!		IIVALUE!		IIVALUE!		IIVALUE!		IIVALUE!		IIVALUE!	
			EUR	%	attiecināmas	neattiecināmas		attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas
1	Projekta izmaksas saskaņā ar vienoto likumu likmi (netiešās izmaksas)	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Projekta administrēšanas izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1	Projekta administrēšanas personāla atalgojuma izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Pārējās administrēšanas izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Mērķa grupas nodrošinājuma izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Būvniecības izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1	Projektēšanas izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2	Automaģistrācijas izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3	Īstenošanas izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4	Būvniecības izmaksas (infrastruktūra, tai skaitā labvērtības izmaksas)	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5	Būvniecības izmaksas (tīkls, tai skaitā labvērtības izmaksas)	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6	Citas izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Iekustendē (pašums, jebam, jebam un zemes) iegādes izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Informācija un publicitātes pasākumu izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Projekta iesnieguma un to pamatojošo dokumentāciju sagatavošanas izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Pārējās projekta īstenošanas izmaksas	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Īstenošanas izdevumi	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.1	Īstenošanas izdevumi (matēriāla izdevumi)	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.2	Īstenošanas izdevumi (tālrunis izdevumi)	85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOPA		85%	0	NON/OI	0	0	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ERAP finansējums, EUR (pa gadu)							NON/OI	NON/OI				NON/OI		NON/OI		NON/OI		NON/OI		NON/OI		NON/OI		NON/OI	

DL 1.2. aizpilda par tām projekta darbībām, kas saistītas ar MK noteikumu **19.3., 19.4. un 19.5.** apakšpunktu

DARBA LAPA Nr.1.2																									
BUDŽETS																									
Nr.	Izmaksu pozīcijas nosaukums	Maksimālā ERAP atbalsta likme (%)	Kopējā summa		Izmaksu kopā		ERAP finansējums, EUR	LĒZ PROJEKTA IZMĒGŠANAI				Ierakstiet gadu!		IIVALUE!		IIVALUE!		IIVALUE!		IIVALUE!		IIVALUE!		IIVALUE!	
			EUR	%	attiecināmas	neattiecināmas		attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas	attiecināmas izmaksas	neattiecināmas izmaksas
1	Projekta izmaksas saskaņā ar vienoto likumu likmi (netiešās izmaksas)	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Projekta administrēšanas izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1	Projekta administrēšanas personāla atalgojuma izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2	Pārējās administrēšanas izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Mērķa grupas nodrošinājuma izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Būvniecības izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1	Projektēšanas izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2	Automaģistrācijas izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3	Īstenošanas izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4	Būvniecības izmaksas (infrastruktūra, tai skaitā labvērtības izmaksas)	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5	Būvniecības izmaksas (tīkls, tai skaitā labvērtības izmaksas)	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.6	Citas izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Iekustendē (pašums, jebam, jebam un zemes) iegādes izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Informācija un publicitātes pasākumu izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Projekta iesnieguma un to pamatojošo dokumentāciju sagatavošanas izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Pārējās projekta īstenošanas izmaksas	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Īstenošanas izdevumi	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.1	Īstenošanas izdevumi (matēriāla izdevumi)	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9.2	Īstenošanas izdevumi (tālrunis izdevumi)	0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOPA		0%	NON/OI	NON/OI	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ERAP finansējums, EUR (pa gadu)							NON/OI	NON/OI				NON/OI		NON/OI		NON/OI		NON/OI		NON/OI		NON/OI		NON/OI	

Būtiskākās atšķirības:

- DL 1.1. atbalsta likme ir noteikta **līdz** 85% (rezultāts koriģējas automātiski), bet DL 1.2. tā ir jānorāda (0%, 45%, 50% vai 55%) – lai noteiktu, kādu likmi ir jānorāda, lūdzu, skatiet:

SAM 3.1.1. – MK Noteikumus Nr.593

SAM 5.6.2. – MK Noteikumus Nr.645

Nemt vērā:

- Šajās DL aizpilda projekta budžeta informāciju atbilstoši plānotajam projekta īstenošanas periodam!
- Izmaksu pozīcijās «4.1.Projektēšanas izmaksas» un «7.1. Projekta iesnieguma un to pamatojošās dokumentācijas sagatavošanas izmaksas» ir noteikts izņēmums (atbilstoši MK Noteikumus Nr.593 61.punktam un MK Noteikumus Nr.645 62.punktam) – tās ir izmaksu pozīcijas, kurām saskaņā ar valsts atbalsta nosacījumiem var piemērot *de minimis* atbalstu – 100% likmi, ja netiek pārsniegta atbalsta saņēmējam noteiktā *de minimis* maksimālā atbalsta summa (atbilstoši nozarei, kurā atbalsta saņēmējs darbojas).
- Ja projektā plānoti ieņēmumi DL 1.1. norādītā aprēķinu likme var automātiski samazināties (DL 1.1. un 1.2. likme nemainās, bet precizētā likme redzama DL – «17.PIV 4. pielikums finanšu an.»)!

DL 2. DARBĪBAS IZMAKSU UN IEŅĒMUMU UN INVESTĪCIJU NAUDAS PLŪSMAS APRĒĶINS BEZ PROJEKTA

Naudas plūsma jāattēlo situācijai **bez projekta**.

Ja, piemēram, projektā ir plānots pārbūvēt ēku, kura iepriekš ir tikusi iznomāta, tad šajā DL iekļauj visus ieņēmumus un izmaksas (saistībā ar ēku), kas būtu, ja projekts netiktu īstenots.

Darbības izmaksas jānorāda ar mīnuss zīmi!

Ieņēmumu un darbības izmaksu pozīcijas lūdzam vispirms nedefinēt DL3.

[illegible]

DL 3. DARBĪBAS IZMAKSU UN IEŅĒMUMU UN INVESTĪCIJU NAUDAS PLŪSMAS APRĒĶINS AR PROJEKTU

Naudas plūsma jāattēlo situācijai **ar projektu.**

Šajā darba lapā papildus ir nepieciešams norādīt arī atlikušo vērtību, ja tāda tiek plānota (4.1. apakšpunkts)!

[illegible]

DL 4. FINANSIĀLĀ ILGTSPĒJA

Šajā DL atspoguļojas nepieciešamais finansējums un plānotās izmaksas katrā gadā. Ja Neto naudas plūsma ir negatīva, jāieplāno atbilstošs finansējums kādā no ieņēmumu pozīcijām (piemēram, aizņēmums).

Privātais finansējums – privātā komersanta finansējums vai pašvaldības aizņēmums komercbankā.

[illegible]

DL 5. SOCIĀLEKONOMISKĀS ANALĪZES IEGUVUMI UN ZAUDĒJUMI

- Jāaizpilda informācija par sociālekonomiskajiem ieguvumiem un zaudējumiem, kas izteikti naudas izteiksmē.
- DL ietvaros ieguvumus un zaudējumus ir tikai jānosauc, detalizēts to apraksts ir jāsniedz IIA ziņojuma ietvaros (t.sk. PIV 4.pielikuma II sadaļas „Ekonomiskā analīze” 1.punktā)!
- Jāaizpilda informācija par projekta darbības rezultātiem – iznākuma rādītājiem (4.sadaļa), kas palīdzēs kontrolēt minimālo rādītāju sasniegšanu.

[illegible]

JUTĪGUMA ANALĪZE INVESTĪCIJU NAUDAS PĻŪSMAI																			
Jūtīga mainīgo elastības pārbaude, % (0% elastības bāzes vērtība)			Gads	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Kopā
1. Naudas plūsmas pasākings																			
1.1.	Projekta ienākumi		EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.1.	Ienākumi...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.2.	Ienākumi...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.3.	Ienākumi...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.4.	Ienākumi...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.5.	Ienākumi...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.1.6.	Ienākumi...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.	Projekta darbības izmaksas		EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.1.	Izmaksas Daugpiloji	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.2.	Darbības izmaksas...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.3.	Darbības izmaksas...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.4.	Darbības izmaksas...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.5.	Darbības izmaksas...	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.6.	Izstrādājumu veidošanas izmaksas	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3.	Investīciju izmaksas		EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3.1.	Investīciju izmaksas bez neparedzētajām izmaksām	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3.1.1.	Investīciju izmaksas bez neparedzētajām izmaksām	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.3.2.	Neparedzētās izmaksas	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.4.	Projekta elastība	0%	EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.5.	Neto naudas plūsma		EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Diskontēšana																			
Reālā finansālā diskonta līme				4,00%															
Projekta dāves cīks			gad.	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Diskonta faktors			līmenis	1,000	0,961	0,915	0,869	0,815	0,812	0,760	0,760	0,731	0,708	0,676	0,650	0,623	0,601	0,577	
2.1.	Diskontētās projekta ienākumi		EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.	Diskontētās projekta darbības izmaksas		EUR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.3.	Diskontētās investīciju izmaksas		EUR	0	0	0	0												

[illegible]

2.2.

2.grupa - aprēķinu, rezultātu un kontroles lapas

APRĒĶINU LAPAS

Kopā ir trīs aprēķinu lapas:

- AL 8. - BUDŽETS KOPĀ;
- AL 9. - ALTERNATĪVU ANALĪZE;
- AL 10. – SOCIĀLEKONOMISKĀS ANALĪZES APRĒĶINS.

Šajās lapās, izmantojot iepriekš ievadītos datus, automātiski tiek veikti aprēķini un iegūtie rezultāti tiek izmantoti turpmākajās (rezultātu) lapās. Šajās lapā nav nepieciešams ievadīt papildus datus! Šīs lapas ir paredzētas kontroles vajadzībām.

REZULTĀTU LAPAS

Kopā ir trīs rezultātu lapas:

- RL 11. - KAPITĀLA NAUDAS PLŪSMA;
- RL 12. - INVESTĪCIJU NAUDAS PLŪSMA;
- RL 13. - SOCIĀLEKONOMISKĀ ANALĪZE.

Arī šajās lapās, izmantojot iepriekš ievadītos datus, automātiski tiek veikti aprēķini un atspoguļoti rezultāti, kuri tālāk tiek izmantoti turpmākajās lapās. Šajās lapā nav nepieciešams ievadīt papildus datus! Šīs lapas ir paredzēta kontroles vajadzībām.

KONTROLES LAPA

Kontroles lapā «PROJEKTA IZMAKSU UN KRITĒRIJU KONTROLES LAPA» tiek:

- 1) Atspoguļoti projekta plānotie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji;
- 2) Veikts projekta kvalitātes kritēriju aprēķins, t.sk. atspoguļots projekta kvalitātes vērtējuma punktu skaits;
- 3) Veikta projekta izmaksu ierobežojumu kontrole, t.sk. atspoguļots brīdinājums, ja nav izpildīti nepieciešamie kritēriji!

Šī lapa ir paredzēta projekta iesniedzējam, lai varētu kontrolēt kvalitātes kritēriju minimālo izpildi.

2.3.

3.grupa - PIV lapas

PIV LAPAS

PIV 2.pielikums - Finansēšanas plāns:

- Šī lapa ir paredzēta, lai atspoguļotu rezultātus formā, kuru iespējams iekopēt projekta iesnieguma veidlapā.

PIV 3.pielikums - Projekta budžeta kopsavilkums:

- Šajā lapā ievadiet projekta budžeta datus (**ietonētos laukus**);
- Šīs lapas funkcija ir nodrošināt datu precizitāti – nodrošinot papildus pārbaudi starp šo lapu un daudz detalizētāk izvērsto projekta budžeta lapu (AL 8.);
- Šī lapa ir paredzēta, lai atspoguļotu rezultātus formā, kuru iespējams iekopēt projekta iesnieguma veidlapā.

PIV 4.pielikums (1.daļa) - Finanšu analīze:

- Šī lapa ir paredzēta, lai atspoguļotu rezultātus formā, kuru iespējams iekopēt projekta iesnieguma veidlapā.

PIV 4.pielikums (2.daļa) - Ekonomiskā analīze:

- Šajā lapā ir nepieciešams detalizēt projekta ieguvumus un izmaksas;
- Šī lapa ir paredzēta, lai atspoguļotu rezultātus formā, kuru iespējams iekopēt projekta iesnieguma veidlapā.

PIV 3.pielikums

Projekta budžeta kopsavilkums

kods	Izmaksu pozīcijas nosaukums ^a	Izmaksu veids (tiešās/ netiešās)	Vienas vienības izmaksu pielietojums (ir vai nav**)	Daudzums	Mērvienība ***	Projekta darbības Nr.	Izmaksas		KOPĀ		L.sk. P.Vi
							attiecināmās	neattiecināmās	EUR	%	
1	Projekta izmaksas saskaņā ar vienoto izmaksu likmi	Netiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
2	Projekta administrēšanas izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
2.1	Projekta administrēšanas personāla atalgošanas izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
2.2	Pārējās administrēšanas izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
3	Projekta īstenošanas personāla izmaksas	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
3.1	Projekta īstenošanas personāla atalgošanas izmaksas	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
3.2	Pārējās projekta īstenošanas personāla izmaksas	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
4	Mērķa grupas nodrošinājuma izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
5	Informācijas sistēmu izstrādes, ieviešanas un kvalitātes kontroles izmaksas	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
6	Materiālu, aprīkojuma un iekārtu izmaksas	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
6.1	Materiālu un iekārtu izmaksas	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
6.2	Aprīkojuma un iekārtu izmaksas	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
6.3	Transporta izmaksas	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
6.4	Citas izmaksas	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
7	Būvniecības izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
7.1	Projektēšanas izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
7.2	Autorizācijas izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
7.3	Būvniecības izmaksas (infrastruktūra – ceļu, dzelzceļu, ūdensvadu, kanalizācijas, interneta utt., tai skaitā labiekārtošanas izmaksas)	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
7.4	Būvniecības izmaksas (infrastruktūra – ceļu, dzelzceļu, ūdensvadu, kanalizācijas, interneta utt., tai skaitā labiekārtošanas izmaksas)	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
7.5	Būvniecības izmaksas (ēkas), tai skaitā labiekārtošanas izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
7.6	Citas izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
8	Patenti, licences utml.	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
9	Neatmaksājama izpildes (piemēram, ēku un zemes) iegādes izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
10	Informācija un publicitātes pasākumu izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
11	Projekta iesnieguma un to pamatojošās dokumentācijas sagatavošanas izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
12	Ieguldījumi naturā	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
13	Pārējās projekta īstenošanas izmaksas	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
14	Vienreizējas maksājums	Tiešās	NA	NA	NA				NA		
15	Neparedzētie izdevumi	Netiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
16	Neparedzētie izdevumi	Tiešās	0	0	0				0	#DIV/0!	
KOPĀ							0	0	0	#DIV/0!	

* Izmaksu pozīcijas norāda saskaņā ar normatīvajā aktā par attiecīgā Eiropas Savienības fonda specifiskā atbalsta mērķa īstenošanu norādītajām attiecināmo izmaksu pozīcijām

** ja izmaksu pozīcijai tiek pielietota vienas vienības izmaksa, jānorāda "ir", ja netiek - aile nav jāizpilda (jāatstāj tukša)

*** Nomas gadījumā mērvienību norāda ar laika parametru (j gadā vai /mēnesī).

PIV 4.pielikums

I. Ekonomiskā analīze

Informācija par ekonomiskajiem ieguvumiem un izmaksām:

Ieguvumi	Vienības vērtība (ja piemērojams)	Kopējā vērtība (EUR, diskontēta)	% no ieguvumu kopsummas
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Ieguvums ...		0	#DIV/0!
Kopā		0	100%

Izmaksas	Vienības vērtība (ja piemērojams)	Kopējā vērtība (EUR, diskontēta)	% no izmaksu kopsummas
Zaudējumi...		0	#DIV/0!
Zaudējumi...		0	#DIV/0!
Zaudējumi...		0	#DIV/0!
Zaudējumi...		0	#DIV/0!
Zaudējumi...		0	#DIV/0!
Zaudējumi...		0	#DIV/0!
Zaudējumi...		0	#DIV/0!
Zaudējumi...		0	#DIV/0!
Zaudējumi...		0	#DIV/0!
Kopā		0	100%

3. Ekonomiskās analīzes galvenie rādītāji saskaņā ar IIA dokumentu

Galvenie parametri un rādītāji	Vērtība	Atsauce uz IIA dokumentu
1. Sociālā diskonta likme (%)	5,00%	13. RL Sociālekonomiskā an
2. Ekonomiskā ienesīguma norma ERR (%)	#NUM!	13. RL Sociālekonomiskā an
3. Ekonomiskā neto pašreizējā vērtība ENPV	0	13. RL Sociālekonomiskā an
4. Ieguvumu un izmaksu attiecība	#DIV/0!	13. RL Sociālekonomiskā an

3. IIA ZIŅOJUMS

IIA ZIŅOJUMĀ IEKĻAUJAMĀ INFORMĀCIJA

IIA sagatavošana sastāv no divām daļām – (1) aprēķinu veikšana un (2) ziņojuma sagatavošana.

Ziņojumā ir jāsniedz vismaz šāda pamatinformācija:

- Plānotā projekta raksturojums, projekta mērķi;
- Esošās situācijas raksturojums;
- Informācija par alternatīvām, to izvēles procesu, detalizēta informācija par izvēlēto alternatīvu;
- Ar projektu saistītās veiktās priekšizpētes (ja tādas ir veiktas);
- Finansiālo ieguvumu un zaudējumu raksturojums, aprēķinu gaitā iegūtu rezultātu detalizēts apraksts un aprēķinos izmantoto pieņēmumu raksturojums;
- Sociālekonomisko ieguvumu un zaudējumu raksturojums, izvēles pamatojums, aprēķinu gaitā iegūtu rezultātu detalizēts apraksts un aprēķinos izmantoto pieņēmumu raksturojums;
- Situācijas apraksts ar projektu / bez projekta;
- Risku un jutīguma analīzes rezultātu apraksts.

IIA ziņojuma saturu ir nepieciešams papildināt arī ar citu atbilstošu un ar projektu saistītu informāciju, pēc projekta iesniedzēja ieskatiem!